

Tehostetun asumispalvelun maksut

Asumispalvelujen asiakasmaksut määräytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (734/1992) ja -asetuksen (912/1992 ja 1201/2020) sekä Keski-Uudenmaan Sote-kuntayhtymän yhtymähallituksen päätösten mukaisesti.

Asiaksmaksu ja käyttövara

Asiakkaalle tehdään asiakasmaksupäätös pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen maksuperusteiden mukaan. Asiaksmaksu koostuu ateriakustannuksista sekä hoivasta. Lisäksi asiakas maksaa vuokran (sekä veden ja sähkön).

Asiaksmaksu määräytyy nettona huomioon otettavien tulojen perusteella siten, että maksu on 85 % henkilön nettotuloista, joista on ensin tehty laissa säädetyt vähennykset (kts kohta vähennykset).

Asiaksmaksua määriteltäessä tarkistetaan, että asiakkaalle jää vähintään lainmukainen minimikäyttövara, joka on 167 € kuukaudessa (vuonna 2022). Käyttövaralla asiakas kustantaa henkilökohtaiset menonsa mm. hygieniamenot, vähäiset terveydenhuoltomenot, parturi/kampaaja/jalkahoidon maksut, matkakustannukset, saattajan maksun (esim. lääkärikäynneille), sanomalehden tilausmaksut, puhelimen ja esim. laajakaistan käyttömenot, vaatemenot ja harrastustoiminnan menot.

Asiaksmaksun perusteena olevat tulot

Asiaksmaksulain 10 b § määrittelee pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakasmaksun perusteena olevat tulot.

Asiakkaan kuukausituloina otetaan huomioon asiakkaan jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä ja verosta vapaat tulot sekä laskennallinen metsätulo. Jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot.

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain (1535/1992) 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Veteraanien etuuksia ei oteta tulona huomioon. Tulona ei oteta huomioon myöskään lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua.

Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja tunnustuspalkinto otetaan tuloina huomioon siltä osin kuin ne säädetään veronalaiseksi tuloksi tuloverolain 82 §:n 2 momentissa. Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Jatkuvia tuloja ovat muun muassa eläke- ja etuustulot. Vuosittain toistuvasti saatuja tuloja ovat muun muassa pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat nettotulot kuten osinko- ja korkotulot.

Tuloista tehtävät vähennykset

Ennen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakasmaksun määräämistä, tulee asiakkaan kuukausituloista vähentää asiakasmaksulain 10 c ja 10 d §:n mukaiset vähennykset, joita ovat mm:

- Tehostetusta asumispalvelusta aiheutuvat kohtuulliset asumiskulut (vuokra) asumistuen vähennyksen jälkeen.
- Reseptilääkkeiden kustannukset, joista saa Kela-korvausta (sis. lääkkeet, ravintovalmisteet ja perusvoiteet) enintään vuosiomavastuun (lääkekatto) suuruisena, joka jaetaan kuukausikohtaisesti eriin (maa. 49,35 €/kk). Huomioidaan automaattisesti vuoden 2021 kertymän perusteella. Näistä lääkemenosta ei tarvitse toimittaa tositteita.
  - Muiden kuin lääkekattoon kuuluvien eli ei-korvattavien lääkkeiden kustannukset voidaan huomioida siltä osin, kun lääkäri/terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeelliseksi. Näistä kuluista tulee toimittaa hakemus, ostokuitit sekä reseptit/lääkäriin lausunto.
- Mahdollinen edunvalvonnan perusmaksu, joka jaetaan kuukausikohtaisesti eriin (mA. 36,67 €/kk)
- Edellisen asunnon asumismenot ennen pitkäaikaiseen tehostettuun palveluasumiseen siirtymistä. Tämän on tarkoitus turvata asiakkaalle riittävä aika asumisjärjestelyjä varten. Muusta kuin vakituksena asuntona käytetystä asunnosta aiheutuvia kuluja ei oteta huomioon vähennyksenä.
  - omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta
  - vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta
  - asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta.

Asiaksmaksun määräytyminen suurempituloisen puolison siirtyessä asumispalveluun

Suurempituloisen puolison muuttaessa asumispalveluun, asiaksmaksu määritetään puolisoiden yhteenlasketuista nettotuloista. Puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen perusteella määritetty asiaksmaksu on 42,5 % puolisoiden yhteenlasketuista nettotuloista, joista on ensin tehty laissa säädetyt vähennykset.

Mikäli molemmat puoliset ovat pitkäaikaisessa laitoshoidossa tai sijoitettuna pitkäaikaisesti tehostettuun asumispalveluun, tehdään puolisoille erilliset asiaksmaksupäätökset ja asiaksmaksut määritetään henkilökohtaisten tulojen perusteella.

Poissaolojen vaikutus asiakasmaksuihin

- Poissaolo 1-5 vrk (oma loma): ei muutoksia asiakasmaksuun
- Poissaolo yli 5 vrk (oma loma): palvelu- ja ateriamaksuja ei laskuteta asiakkaalta 5 vrk ylittävältä osalta
- Poissaolot sairaala- tai terveyskeskusjaksojen aikana: ei palvelu- eikä ateriamaksuja. Sairaala- ja terveyskeskusjaksojen ajalta asiakkaan lähtöpäivää ei laskuteta, mutta tulopäivä laskutetaan.
- Jos palvelu keskeytyy kunnasta tai kuntayhtymästä johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta
- Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan. Vuokra peritään asiakkaalta keskeytyksen ajalta vuokrasopimuksen mukaisesti.

Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Asumispalvelun asiakasmaksua voidaan alentaa tai jättää perimättä, jos maksun periminen vaarantaa asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulon edellytyksiä tai lakisääteisen elatusvelvollisuuden tai muun elatusvastuun toteutumista. Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992 11§).

Asiakasmaksun alentaminen edellyttää taloudellisen tilanteen kokonaisvaltaisen selvittämisen. Päätös tehdään aina asiakkaan taloudellisen tilanteen ja yksilöllisen harkinnan perusteella.

Asiakasmaksun alentamisen edellytyksenä on, että asiakkaalle on haettu hänelle kuuluvat etuudet, kuten eläkkeensaajan hoitotuki ja eläkkeensaajan asumistuki.

Asiakkaalla/asioidenhoitajalla on velvollisuus ilmoittaa, mikäli taloudellinen tilanne muuttuu. Virheellisiin tietoihin perustunut päätös voidaan oikaista takautuvasti vuoden ajalta.

Asiakasmaksun tarkistaminen

Asiakasmaksut tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa useammin, jos asiakkaan maksukyky muuttuu. Asiakas tai hänen asioidensa hoitaja on velvollinen ilmoittamaan muuttuneet tulotiedot välittömästi. Mikäli maksun määrittämisestä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Asiakasmaksua määritettäessä tulotiedot tarkistetaan tarvittaessa viranomaispalveluista.

Lisätietoja antavat

Keusote/Osto- ja myyntilaskutiimi, asiakaslaskut@keusote.fi tai puhelimella puh. 019 226 0950 (vastaajapalvelu)